

Tutkimus: Alopecia heikentää elämänlaatua

Tuoreen tutkimuksen mukaan alopecia voi heikentää huomattavasti elämänlaatua. Hiusten ja karvoituksen lähtö vaikuttaa erityisesti yleiseen hyvinvointiin, ihmissuhteiden laatuun ja sosiaalisiin suhteisiin.

TEKSTI: **Risto Heikkinen**

Alopecia areata on autoimmuunisairaus, ja sitä sairastaa noin 2 prosenttia maailman väestöstä. Alopecia aiheuttaa eriasteista hiusten ja koko vartalon karvoituksen menetystä.

Alkusuksystä valmistuneessa suomalaisessa tutkimuksessa huomattiin, että alopecia vaikuttaa heikentävästi erityisesti itsetuntoon, minäkuvaan, ihmissuhteisiin ja sosiaalisiin suhteisiin. Mitä enemmän hiuksia tai karvoitusta on lähtenyt, sen enemmän negatiivisia vaikutuksia on. Sen sijaan vaikutukset työ- ja toimintakykyyn eivät ole riippuvaisia hiusten lähdön määrästä.

Tutkimuksen perustana olevaan kyselyyn vastanneista 63 prosenttia koki alopecian aiheuttamat kustannukset kohtalaisena tai merkittävänä haittana. Kustannukset koostuivat lähinnä peruukin hankinnasta ja kestopigmentoinnista. Alopeciasta johtuvat edeltävän vuoden kustannukset olivat vastaajilla keskimäärin 843 euroa, ja yli kolmanneksella vastaajista yli 1 000 euroa.

Vain harva alopeciaa sairastava on hoitosuhteessa

71 prosenttia vastaajista ei ollut vastaushetkellä hoitosuhteessa mihinkään terveyden-

huollon yksikköön. Lisäksi 83 prosenttia vastaajista ei ollut saanut mitään hoitoa viimeisen vuoden aikana. Hoitoa saaneista kaksi kolmasosaa oli joko tyytymättömiä tai erittäin tyytymättömiä siihen.

80 prosentille oli myönnetty tai oltiin myöntämässä peruukkia. Vain 5 prosenttia oli saanut maksusitoumuksen kestopigmentointiin.

Tutkimus tuo esiin alopeciaa sairastavien huolen siitä, että peruukkeihin ja kestopigmentointiin myönnettyjen maksusitoumusten määrät vaihtelevat alueittain. Tutkijat pitävät tärkeänä, että tämä tieto tuodaan keskusteluihin etuus- ja korvausjärjestelmiä kehitettäessä.

Tietoa saadaan sosiaalisesta mediasta ja muilta sairastavilta

Kyselyyn vastanneiden mielestä tärkeimmät paikat saada tietoa ovat sosiaalinen media ja muut alopeciaa sairastavat. Sen sijaan terveydenhuollon ammattilaista ei pidetty kovin tärkeänä tiedon lähteenä.

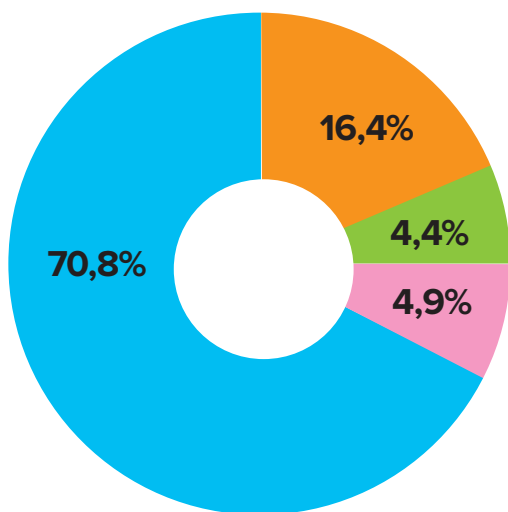
Tutkimuksessa suositellaan, että säännöllisemmät terveydenhuollon ammattilaisten tapaamiset voisivat hyödyttää joitakin alopeetikkoja. Sen avulla pystyttäisiin parem-

min puuttumaan rinnakkaissairauksien vaikutuksiin, erityisesti psyykkisiin haasteisiin, sekä antamaan ohjausta tarjolla olevista hoitovaihtoehtoista.

Monisairastavuus on yleistä alopeciaa sairastavilla. Vastanneista runsaalla 80 prosentilla oli vähintään toinen pitkäaikais-sairaus, yleisimmin atooppinen ihottuma tai allerginen nuha. Lähes kolmanneksella oli diagnosoitu joko masennus tai ahdistus. Nämä olivat yleisimpiä 18–29-vuotiailla: tämän ikäryhmän vastaajista molemmat mielen terveyden diagnoosit olivat 43 prosentilla, kun kaikilla vastaajilla vastaava luku oli 12. ●

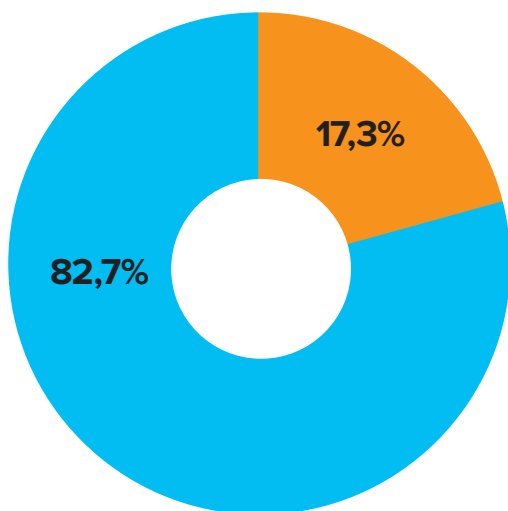
Mandelin J M, Rehn L, Kosunen M, Väkeväinen M, Rannanpää S. The Diverse Experiences and Challenges of Individuals With Alopecia Areata: Survey Results From Finland. *Journal of Patient Experience*. 2025;12. doi:10.1177/23743735251346633

Allergia-, iho- ja astmaliiton sekä lääkeyhtiö Pfizerin yhteistyössä toteuttamaa kyselyä jaettiin vuoden 2023 touko–kesäkuussa liiton verkkosivujen ja sosiaalisen median kautta. Kyselyyn vastasi 226 alopeetikkoa tai alopeciaa sairastavan lapsen läheistä.

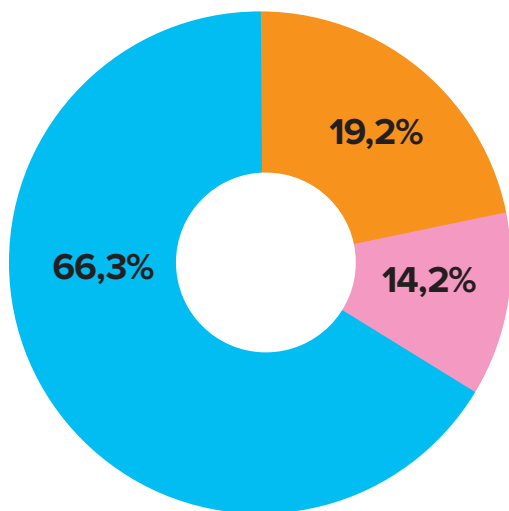
Nykyinen hoitopaikka

Ei missään	70,8 %
Perusterveydenhuolto	16,4 %
Erikoissairaanhoido	4,9 %
Yksityinen terveydenhuolto	4,4 %

Viimeisen vuoden aikana saanut hoitoa

Ei ole saanut hoitoa	82,7 %
On saanut hoitoa	17,3 %

Tyytyväisyys saatuun hoitoon

Tyytymätön tai hyvin tyytymätön	66,3 %
Kohtuullisen tyytyväinen	19,2 %
Tyytyväinen tai hyvin tyytyväinen	14,5 %

Mistä saa tai hakee tietoa (asteikolla 1 = en koskaan – 5 = erittäin usein)

Sosiaalinen media	3,55
Muut alopeetikot	3,42
Terveydenhuollon ammattilaiset	1,86